

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 12-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՎ ԵՐԿՈՒ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՌԱՆՑ ՄՈՒՏՔԻ ԱՐՏՈՆԱԳՐԻ ՃԱՄՓՈՐԴԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

16 մայիսի 2023թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Վ. Կոստանյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2023 թվականի հունվարի 12-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև երկու պետությունների քաղաքացիների համար փոխադարձ առանց մուտքի արտոնագրի ճամփորդելու մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն իր՝ 2023 թվականի մարտի 9-ի N 285-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել 2023 թվականի հունվարի 12-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև երկու պետությունների քաղաքացիների համար փոխադարձ առանց մուտքի արտոնագրի ճամփորդելու մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2023 թվականի մարտի 13-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով վերոնշյալ համաձայնագիրը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև երկու պետությունների քաղաքացիների համար փոխադարձ առանց մուտքի արտոնագրի ճամփորդելու մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2023 թվականի հունվարի 12-ին Երևանում՝ առաջնորդվելով երկու պետությունների և իրենց ժողովուրդների միջև բարեկամական հարաբերությունները զարգացնելու, ինչպես նաև տնտեսական, առևտրային, գիտատեխնիկական, մշակութային և այլ կապերն ամրապնդելու ցանկությամբ՝ երկու պետությունների տարածքներում քաղաքացիների փոխադարձ այցելությունները հնարավորինս պարզեցնելու նպատակով:

2. Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի (այսուհետ՝ Կողմեր) միջև գործում է միմյանց քաղաքացիների համար առանց մուտքի վիզայի այցելության ռեժիմ, որը սահմանվել էր 1993 թվականի մայիսի 19-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ իրենց տարածքներով առանց վիզաների տեղաշարժման մասին» համաձայնագրով:

3. Համաձայնագրով սահմանվում է, որ մի Կողմի պետության քաղաքացիները, անկախ նրանց մշտական բնակության վայրից, իրավունք ունեն առանց մուտքի արտոնագրի, մուտք գործելու, գտնվելու, տարանցիկ երթևեկելու և դուրս գալու մյուս Կողմի պետության տարածքում՝ ընդունող պետության սահմանն անցնելու ամսաթվին հաջորդող ցանկացած 180 (հարյուր ութսուն) օրվա ընթացքում 90 (իննսուն) օրը չգերազանցող ժամանակահատվածով՝ Հայաստանի և Վրաստանի քաղաքացիների ինքնությունը և քաղաքացիությունը հաստատող փաստաթղթերի (քաղաքացու անձնագիր, ծառայողական անձնագիր, դիվանագիտական անձնագիր, կենսաչափական տվյալներ պարունակող նույնականացման քարտ (միայն երկու կողմերի տարածքների միջև ճամփորդելիս, այդ թվում՝ ուղիղ թռիչքներից օգտվելու դեպքում)) հիման վրա:

4. Համաձայնագիրն ունի 2 Հավելված, որոնք դրա բաղկացուցիչ մասն են կազմում և սահմանում են Կողմերի քաղաքացիների համար մյուս Կողմի տարածք մուտք գործելու, գտնվելու, տարանցիկ երթևեկելու և այնտեղից դուրս գալու համար պահանջվող փաստաթղթերի ցանկը:

5. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

5.1. վրացական Կողմի՝ դիվանագիտական կամ ծառայողական վավեր անձնագիր ունեցող, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող դիվանագիտական առաքելություններում, հյուպատոսական հիմնարկներում և միջազգային կազմակերպություններում աշխատանքի նշանակված քաղաքացիներից չպահանջել մուտքի արտոնագիր՝ առաջին անգամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելու համար. վերոհիշյալ դրույթները կիրառել նաև նշված անձանց ընտանիքի անդամների նկատմամբ, որոնք ունեն դիվանագիտական կամ ծառայողական վավեր անձնագրեր և 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում վերոհիշյալ անձանց տրամադրել համապատասխան հավատարմագրում (հոդված 2, կետեր 1, 2 և 4),

5.2. Վրաստանի քաղաքացիներին թույլատրել մուտք գործել Հայաստանի Հանրապետության տարածք, տարանցիկ երթևեկել կամ դուրս գալ Հայաստանի Հանրապետու-

թյան տարածքից միջազգային ուղեփոխադրումների համար նախատեսված սահմանային պաշտոնական անցակետերով (հոդված 3),

5.3. դիվանագիտական ուղիներով վրացական Կողմի հետ փոխանակել Համաձայնագրի 1-ին և 2-րդ հավելվածներում նշված փաստաթղթերի նմուշները, ինչպես նաև 48 ժամվա ընթացքում դիվանագիտական ուղիներով վրացական Կողմին ծանուցել Համաձայնագրի նպատակներով օգտագործվող նոր կամ փոփոխված փաստաթղթերի շրջանառման կամ ներդրման կամ գործողության մեջ դնելու մասին և ոչ ուշ, քան դրանք ուժի մեջ մտնելու օրվանից 30 (երեսուն) օր առաջ վրացական Կողմին տրամադրել դրանց նմուշները (հոդված 6),

5.4. որպես Համաձայնագրի գործողությունը կասեցնելու, ինչպես նաև դրա գործողությունը վերականգնելու մասին որոշում կայացրած Կողմ հանդես գալու պարագայում՝ ոչ ուշ, քան այդ որոշումը կայացնելու պահից 72 (յոթանասուներկու) ժամվա ընթացքում դիվանագիտական ուղիներով ծանուցել վրացական Կողմին (հոդված 7, պարբերություն 2),

5.5. եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանվում են ավելի բարենպաստ պայմաններ, քան Համաձայնագրով սահմանված պայմաններն են, ապա կիրառել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը (հոդված 10),

5.6. Համաձայնագրի 12-րդ հոդվածի համաձայն՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու օրվանից կդադարի 1993 թվականի մայիսի 19-ին կնքված՝ «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ իրենց տարածքներով առանց վիզաների տեղաշարժման մասին» համաձայնագրի գործողությունը, որը Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 1994 թվականի մայիսի 25-ին՝ Գերագույն խորհրդի Հ.Ն-1064-Ի որոշմամբ:

6. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված՝ արտաքին քաղաքականության իրականացման նպատակներին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2023 թվականի հունվարի 12-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև երկու պետությունների քաղաքացիների համար փոխադարձ առանց մուտքի արտոնագրի ճամփորդելու մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

16 մայիսի 2023 թվականի
ՍԴՈ-1687